

A légtér védelme nemzeti érdek

2004.02.

A Zengőre tervezett lokátor mellett hazánk két másik pontján, a Bükkben, illetve Békéscsaba közelében hoznának létre hasonló radarbázist a NATO-program részeként. Az ottani beruházásokat nem kíséri a helybeliek tiltakozása, igaz, az alaphelyzet is más: Bánkúton egy, már régóta a honvédség kezelésében levő ingatlanon zajlik az építkezés, Fürjesen pedig korábban is működött, még a Varsói Szerződés idejéből származó elavult légvédelmi radar.

- Amikor Magyarország NATO- tag lett, akkor az integrált légvédelmi rendszerbe is belépett, így a magyar légierő, a magyar légvédelem jelenleg is ennek a részét képezi – tájékoztatta lapunkat Szőcs Pál ezredes, a 64-es Veszprémi radarezred parancsnoka. – Az integrációnak vannak különféle követelményei. Ilyen elvárás például a radarlefedettség, a radaradat pontosság, stb. Ezek teljesítéséhez a régi orosz – szovjet radarok már nem megfelelőek.

- Hol vannak az elavultnak számító radarok?

- Hat helyen van ilyen ma hazánkban, például Békéscsabán, Debrecenben, Pápa mellett. Ez az egész matematika. A radarokat meghatározott szempontok alapján kell telepíteni. A radarokból származó sugárzás úgy terjed, mint a fény, és az útjában lévő tereptárgyakon nem hatol át, hanem visszaverődik.

- Minden országnak vannak ilyen berendezései?

- Mondhatni, amióta a léghajó megjelent, igen. Egyrészt kötelező, és szükséges az átrepülések engedélyezéséhez. Hazánkban régen „Légi figyelő- és jelzőrendszer” működött, ahol távcsövekkel, hallókészülékekkel figyelték a repülőgépeket. Akkor még nem közlekedtek olyan magasan a gépek.

-Mi változik meg 2007 februárjában, a tervezett telepítések befejezését követően?

-Akkor készül el az összes 3D-s radar. 2007 az az időpont, amikor a magyar szakemberek és a NATO delegáltjai által kipróbált és alkalmasnak talált radarállomások megkezdhetik az ellenőrzést, vagyis a harci szolgálatot.

-Attól az időponttól kezdve hány radarunk lesz?

-A modern radarok szolgálatba állításával a régi orosz típusokkal leállunk. Az országban jelenleg közel száz régi orosz radar végzi a légtér ellenőrzését. A három új radar beindítása feleslegessé teszi a régiek üzemben tartását.

-Hogyan választották ki a radartelepítés színhelyeitő Bánkút, Fürjes, Zengővár.

-A helyszínek kijelöléséhez hazánk digitalizált térképét használják, és matematikai viszonyok alapján döntenek. Ezekhez a telepítésekhez elsősorban magaslati pontokat keresnek a szakemberek. Hazánkban a NATO- és a hazai szakemberek az említett három helyszínt találták a legalkalmasabbnak a 3D-s radartelepítéshez. Mert ezek egyrészt a szomszédos országok radarjaival is kontaktust tudnak teremteni, továbbá jól látják hazánk és a szomszédos országok területét is.

- A Zengő hegyen teljesen új infrastruktúrát kell kialakítani a telepítés megvalósításához?

- Igen. A Mecsek annak idején körbe volt rakva lokátoros századokkal, mert a hegy tetejére azt az orosz technikát nem lehetett feltelepíteni. Ezek a nagy monstrumok a mostaniakhoz képest igen nagy helyet foglalnak el. Egerág, Baja, Medina, Kaposvár, Homok-szentgyörgy is rendelkezett egy-egy lokátorral annak érdekében, hogy az ellenőrzést végző szakemberek lássanak valamit. Mndezeket a jövőben ki lehet váltani egy radarral.

Zengővár esetében egészen más jellegű problémák vetődtek fel, mint amiket például a Békéscsaba melletti Fürjesen épülő radarral kapcsolatban kell megoldani. Békéscsabán megvan egy olyan infrastruktúra, ami már most is a miénk. Ott az emberek megszokták a radart. A létesítmény közvetlen közelében nem is igen laknak egy-két tanyát leszámítva.

- A Zengőn tüntetőknek milyen üzenete lenne?

- Én azt kérném, hogy ne ítéljenek elhamarkodottan. Ismerjenek meg minden körülményt. Ismerjék meg a mi rendszerünket, és azt, ami miatt oda, pont oda radart szeretnénk telepíteni

- Jogosak a természet- és környezetvédők félelmei?

- ők elsősorban attól tartanak, hogy a flórát és faunát kiszigereli a civilizáció az ottani, viszonylag érintetlen területen. Azért használtam így a kifejezést, mert nem olyan érintetlen az a terület, mint amilyennek elmondják. Áll ott egy 20 méteres vasbeton oszlop, ami az ország egyik geodéziai alappontja. A Bakonyban Kőrishegyen üzemel egy polgári radar, aminek tízszer akkora a kisugárzási teljesítménye, mint amit a Zengőre terveznek. Régóta működik, ugyancsak természetvédelmi területen, de eddig semmilyen negatív tapasztalatról nem tudunk.

-Február közepén alakult egy egyeztető fórum, ahol jelen van a MH, öt minisztérium államtitkári képvisellel. Mégis csak lehetnek gondok, amelyeket újra kell egyeztetni?

- Erről, mint egyszerű ember azt gondolom, hogy elbeszélünk egymás mellett. Más értékeket, más gondolatkört képviselnek a különböző szakterületek illetékesei. Ezeket egy közös platformon kell egységesíteni. A cél az, hogy közös nyelvet találjunk, közös fogalmakkal, amelyekből minden fél megérti a másik problémáját.

- Ez így jól hangzik. Elképzelhető-e mégis, hogy a harmadik lokátor telepítési helyszíne nem a Zengőn lesz?

- A Mecsekben előzetesen négy helyszínen vizsgáldtak: Jakab-hegy, Tubes, Hármashegy és Zengővár. Felderítés szempontjából a Zengővár tűnt a legelőnyösebbnek. Szakmai szempontok alapján értékelve: ha máshová kell vinni a radart, akkor egy újabb procedúrát kell végigvinni, számításokkal, és újabb harcokkal az ottani megvalósításért.

- Mekkora terület szükséges egy állomás kialakításához?

- Nem nagy területről van szó. A Zengővári állomás például úgy valósulna meg, hogy csak a nélkülözhetetlen, minimális dolgok épülnének meg a dombon, míg az egyéb ellátási részek más helyre kerülnének.

- Ártalmas lehet-e az emberre egy radarállomás létrehozása, működtetése?

- Nem. A sugárterhelés-méréseket mindenki elvégezte. A radarállomások tervezett helyszíne kellő távolságra van a lakott területektől. A radar tehát nem veszélyes, ha csak nem ül rá valaki a tetejére.

- Az ember mondjuk nem ül rá a lokátorra, de egy madár, akár védett madár rászállhat a rendszerre. Vele mi lesz?

- Nem tud rászállni. Le lesz takarva az antenna.

- Végezetül egy kevésbé komoly kérdés: látott-e már UFO-t a légvédelemben eltöltött évei alatt?

- Vannak furcsa jelenségek, de nehéz rámondani bármelyikre is, hogy az UFO. Ezeknek a jelenségeknek nincs magyarázata. Lát valamit a radar, pedig semmi sincs ott. Ezek inkább fizikai jelenségek. Én már el is mélyedtem a témában, de nem tudok konkrét kijelentést tenni.

Forrás:

[Zöld újság](#)